SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 156. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 15, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 15-го СЕРПНЯ 1992 Ч. 156. РІК XCIX.

І. Касатонов вважає Чорноморську фльоту російською

Севастопіль (УНІАР). — В середу, 12-го серпня, адмірал Ігор Касатонов спрямував телеграми до військових частин Чорноморської фльоти, у яких він твердить, що підписання угоди між президентами Росії та України означає перехід Чорноморської фльоти виключно у підпорядкування Росії. Звертаючись до моряків, він висловив особисту вдячність „матросам, старшинам, мічманам та офіцерам Чорноморської фльоти, абсолютна більшість яких виявила мужність і вірність присязі у складній політичній та морально-психологічній ситуації".

Пресовий центр військово-морських сил України оприлюднив заяву, у якій сказано, що не зважаючи на угоду, підписану в Ялті президентами Росії та України, ситуація на Чорноморській фльоті залишається нестабільною. Командування фльоти далі створює напруження навколо військовослужбовців, які присягнули Україні, або підтримують становище міністерства оборони України щодо створення власних віськово-морських сил. У заяві є заклик до моряків і офіцерів розв'язувати проблеми цивілізованим шляхом і чітко дотримуватися досягнутих домовлень та не допускати до конфліктів.

Згідно з рішенням Кабінету Міністрів України з 20-го серпня на морських суднах, зареєстрованих в Україні, будуть підняті українські державні прапори. Міністерству закордонних справ доручено поінформувати закордонні держави та генерального секретаря Міжнародної морської асоціяції про заміну прапора на морських суднах, зареєстрованих в Україні.

Створено військовий університет

Харків (УНІАР). — Тут 7-го серпня створено військовий університет радіоелектроніки. Він об'єднав військову інженерно-радіотехнічну академію противповітряної оборони, вище військове інженерне училище ракетних військ та харківське вище військове авіяційне училище радіоелектроніки.

Наказом міністра оборони України Костянтина Морозова, керівником нового закладу призначено генерал-майора Володимира Тулипка.

До Києва приплили вікінґи

Київ (УНІАР). — У п'ятницю, 7-го серпня до київського річкового порту прибув вітрильник „Гавйорн", який здійснює унікальний переплив Гельсінки-Рига-Київ-Одеса-Стамбул.

На судні, що являє собою точну копію старовинного дракара — корабля вікінґів — група ентузіястів з культурницьких та природоохоронних організацій Норвегії та Швеції. Переплив є культурно-екологічною акцією, яка має також політичний аспект, символізуючи зміцнення зв'язків країн колишнього СССР і північної Европи. У Києві учасники перепливу стали гостями Партії Зелених, Міжнародної молодіжної ліґи та науково-виробничої фірми „Корт". Відбулася пресконференція учасників перепливу.

Клівленд відзначить роковини відновлення незалежности України

Клівленд. — Заходом Українських Злучених Організацій Клівленду, Огайо, в неділю, 23-го серпня, в Пармі, відбудеться урочисте відзначення першої річниці проголошення відновлення державної незалежности України.

З цієї нагоди о год. 3:30 по полудні в соборі УАПЦ св. Володимира в Пармі відбудеться Соборний Молебень а опісля о год. 4-ій в залі собору святочна програма. Вступ на залю 5 дол., вільний для шкільної молоді.

РОДИНИ УКРАЇНСЬКИХ ВОЯКІВ ПОТРЕБУЮТЬ ДОПОМОГИ

Ню Йорк. — Як відомо, у лікарні в Німеччині помер від поранення старший лейтенант української армії, Сергій Топіха, а боєць Юрій Карпенко був важко поранений як і шість інших українських вояків із стрілецького батальйону, який Україна вислала до миротворних сил ООН для охорони населення в Боснії і Герцеґовині.

У зв'язку з тим, Постійна Місія України в ООН закликає українську громаду в діяспорі допомогти фінансово вдові та двом сиротам, що залишилися в родині С. Топіхи, як також іншим родинам поранених, що находяться в скрутному фінансовому положенні.

Негайну допомогу заініціювали воїни, що були товаришами С. Топіхи та поранених. Працівники Постійної Місії України в ООН також започаткували акцію допомоги родині С. Топіхи і закликають українську громаду листом до Українського Народного Союзу, щоб включилися в цю акцію.

Адреса родини погибшого С. Топіхи є: Україна, Дніпропетровська область, Новомосковське, вул. Ґорького ч. 4, Топіха Наталія Анатоліївна.

Україну визнали 123 держави

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 11-го серпня, в інтерв'ю для українського радіо перший заступник голови Верховної Ради України Василь Дурдинець заявив, що за рік своєї незалежности Україна подолала шлях від формальної республіки у складі колишнього СССР до світової держави, яку вже визнали 123 країни, з яких 68 встановили з нею дипломатичні відносини.

Головні святкування Дня Незалежности відбудуться в Києві. В урочистому засіданні Верховної Ради та Кабінету Міністрів України візьмуть участь представники духовенства, народні депутати, члени Уряду, представники Києва, Севастополя та Республіки Крим, областей, політичних партій, рухів, громадських організацій, творчих спілок, збройних сил, молодечих організацій та гості з діяспори. З доповіддю виступить Президент України Леонід Кравчук.

В середу, 12-го серпня, Всекримський бльок демократичних сил, який підтримує становище місцевого руху „Крим з Україною", звернувся до Верховної Ради та Ради Міністрів Республіки Крим, до міських, районових і сільських рад народних депутатів та їхніх виконавчих комітетів з пропозицією гідно відзначити 24-го серпня День Незалежности України, провести урочистості, підняти державні українські прапори та виконати державний гимн України по всіх містах Криму.

Громада Дітройту відзначить 50-річчя УПА

Дітройт (М.Березовський). — Тут за почином українсько-американських та українських ветеранів створено Громадський комітет для відзначення 50-річчя Української Повстанської Армії.

Комітет очолив старшина УПА д-р Богдан Крук і в склад його увійшли: голова Відділу УАКРади Зенон Василькевич — Організаційна комісія, голова Відділу УККА мґр Борис Потапенко — Інформаційна комісія, Програмова комісія: Микола Кавка УВФ, інж. Степан Білий — (ІСНО), Любомир Татух — (Приятелі Визвольної Боротьби України); старшина УПА Петро Гнатюк — Фінансова комісія і Михайло Березовський (УАКР) — секретар комітету. До комітету входять теж: Союз Українок Америки — Окружна Рада, Пласт, СУМ, ОДУМ, Українсько-Американські Ветерани, Станиця ч. 101, Об'єднання бувших Вояків УПА Товариство колишніх Вояків УПА і Станиця колишніх вояків Першої Української Дивізії УНА. В склад комісій входить багато активних громадян вищезгаданих організацій.

На промовців комітет запросив д-ра Мирослава Прокопа — політичний аспект УПА і старшину УПА Лева Футалу — мілітарний аспект УПА. Свято УПА в Дітройті, відбудеться в неділю, 29-го листопада в пополудневих годинах у залі Укранїського Культурного Центру, бенкетовою формою з належно підібраною мистецькою програмою.

Палестинці сподіваються автономії з 1-го листопада

Амман. — Набіль Шаат, політичний дорадник провідника Палестинської визвольної організації Ясіра Арафата, дав до зрозуміння, що під час ізраїльсько-палестинської зустрічі у Вашінґтоні, призначеної на 24-те серпня, буде досягнуто важливої угоди про введення з 1-го листопада палестинського самоуправління на контрольованих Ізраїлем територіях. Він сказав, що його певність базується на політиці, яку впроваджує новий уряд Ізраїля.

В інтерв'ю для аґентства Ассошієйтед Пресс Н. Шаат нагадав зміст гарантійного листа З'єднаних Стейтів: рівно через рік після початку мирних переговорів щодо Близького Сходу в Мадриді, тобто в листопаді 1992 року, повинна бути досягнута домовленість про створення палестинської автономії, і відтоді почнеться „переходовий період", в процесі якого домовленість буде практично реалізовуватися.

Шаат відзначив, що при Шамірі ймовірність підписання договору між палестинцями і ізраїльтянами виглядала сумнівною, однак прихід до влади бльоку лівих партій в Ізраїлі і позитивний вплив З'єднаних Стейтів Америки сприяють успіхові мирного процесу.

Під час наступної вашінґтонської рунди переговорів від Ізраїля чекають готовности провести загальні вибори на контрольованих територіях з метою обрати адміністративну раду з 13-15 палестинців. Вони будуть керуватися справами 1.7 мільйона арабів на Західньому березі і в смузі Гази протягом усього періоду автономії. Покищо годі зрозуміти, які повноваження матиме орган палестинського самоуправління. Шамір уявляє таке самоуправління лише на муніципальному рівні, що викликало різкі заперечення палестинців. Шаат повідомив, що палестинці будуть наполягати у Вашінґтоні на створенні асамблеї зі 180 місць, проте Рабін, як пише преса, категорично виминає таку можливість.

Ізраїль і Єгипет згідно з угодою в Кемп Дейвиді взяли на себе зобов'язання створити палестинську автономію на засадах самоуправління з тим, щоб у майбутньому статус контрольованої території було визначено вже остаточно. Переговори щодо постійного статусу ізраїльська сторона пообіцяла розпочати на третьому році існування палестинської автономії.

У СВІТІ

ЯК ПОВІДОМИЛА ПРОФЕСОР філіялу Інституту археології Академії наук Росії Наталка Скакун, крем'яні ножі, серпи, наконечники списів, знайдені понад 30 років тому поблизу галицького села Бодаки, будуть повернуті в Україну. Н. Скакун довший час досліджувала це стародавнє поселення і знайшла до 500 різних предметів періоду Трипільської культури. Цього року разом з російськими археологами розкопки давнього городища продовжать спеціялісти з Франції. Всі знахідки залишаться в Україні.

ГЕЛІКОПТЕР З 24 ТУРИСТАМИ і членами залоги впав у вівторок, 11-го серпня, за 70 кілометрів на північний захід від Пекіну, поблизу Великого китайського муру. 15 осіб загинуло, 9 тяжко поранено. З 18 японських туристів загинуло 11.

НОВІ ВИПАДКИ ОТРУЄНЬ грибами занотовано, услід за Росією, в Україні. В Донецькій, Луганській і Дніпропетровській областях грибами отруїлося 500 осіб, 60 з них вмерло. Тільки тепер біологи взялися за дослідження причин несподіваної біди. Хоч Україна і Росія — грибні країни, там ніяка наука не займалася цією культурою, і тепер виявилося, що спеціялісти навіть не мають потрібних хемічних реактивів для докладних аналізів.

КОЛО 300 ОЗБРОЄНИХ грабіжників напали на потяг з харчами на заході Грузії, навантажили награбоване у великі авта і втекли, не залишивши для поліції ніяких слідів.

БОСНІЙСЬКІ ВЛАСТІ повідомляють,що серби створили на території республіки 94 концентраційні табори, в яких утримують 130.000 осіб з числа слов'ян-мусулман і хорватів. Західні журналісти оприлюднили листа, переданого на волю одним з в'язнів концентраку. В ньому йдеться про різню, яку вчинили серби в таборі: ножами і молотками вони замордували 500 невинних людей. „До 6-го серпня, — пише в'язень, — нас тут було 2,500 осіб. Ми спали на цементі і їли раз на день, нас били навіть під час їди. Ми перебуваємо тут вже 75 днів. Молимо, поможіть нам!"

МОСКОВСЬКИЙ ТИЖНЕВИК „Новоє Врємя" оприлюднив обґрунтовану опінію з приводу того, які сили в Росії домагаються резиґнації міністра закордонних справ Російської федерації Андрєя Козирєва. Це явні і таємні противники політичних і економічних реформ. Ясне становище Козирєва їх не вдовольняє: він виступає за цивілізовану поведінку в міжнародних справах, у тому числі і в стосунках з колишніми совєтськими республіками, без чого інтеґрація Росії у спільноту розвинутих країн є неможлива.

МІНІСТРИ ЮСТИЦІЇ Франції й Італії Мішель Возель і Клявдіо Мартеллі виступили зі спільною ініціятивою про скликання у вересні цього року конференції міністрів внутрішніх справ і юстиції країн Европейської спільноти в питаннях боротьби з мафією. Їхня пропозиція передбачає також створення міжнародних поліційних сил і спільної слідчої структури.

У ПРЕСОВОМУ ЦЕНТРІ міністерства закордонних справ України відбулася зустріч заступника американської Аґенції міжнародного розвитку Ларрі Крендла з українським та закордонними журналістами. Крендл повідомив, що його візита в Україну має на меті активізувати допомогу З'єднаних Стейтів Україні. Ларрі Крендл має намір зустрітися з керівниками українського уряду і поінформувати зацікавлених осіб в Україні про діяльність його аґенції.

ДЖ. БЕЙКЕР ПЕРЕХОДИТЬ У БІЛИЙ ДІМ

Вашінґтон. — Як і передбачали, президент Джордж Буш повідомив у четвер, 13-го серпня, що державний секретар ЗСА Джеймс Бейкер залишає свій пост і займе посаду голови канцелярії Білого Дому, на якій він буде здійснювати загальне керівництво передвиборчою кампанією республіканців.

В даний час канцелярію Білого Дому очолює колишній секретар Департаменту транспорту Сем Скіннер, який замінив на цьому пості Джана Сунуну всього дев'ять місяців тому. С. Скіннер стане „генеральним головою" Крайового комітету Республіканської партії. Експерти очікують, що ця посада буде скоріше всього номінальною, бо керувати крайовим комітетом буде і далі його голова Ричард Бонд.

Заступник Бейкера Лоренс Іґлберґер буде тимчасово виконувати обов'язки державного секретаря. Дж. Буш має намір постійно призначити когось на цю посаду лише після листопадових виборів. „Кампанія Буша явно потребує складної операції, тому запросили доброго хірурга", — злобно зауважив сенатор-демократ Кристофер Дадд, член комісії міжнародних справ. „Це мудрий, а не відчайдушний крок, — похвалив Дж. Буша член Палати Репрезентантів республіканець Генрі Гайд. — Всі ми в захопленні".

Як заявив пресовий секретар Білого Дому Марлин Фицвотер, керівником передвиборчої кампанії Буша залишиться Роберт Тітер, але він буде працювати під керівництвом президента і Бейкера. М. Фицвотер сказав, що з задоволенням поділиться частиною своїх зобов'язань з Марґарет Татвайлер, пресовим секретарем Державного департаменту, яка переходить разом з Бейкером в Білий Дім і завідуватиме там відділом для зв'язку з громадськістю.

Дж. Бейкер також забирає зі собою у Білий Дім дорадника Державного департаменту Роберта Зеллика, старшого дорадника у справах зовнішньої політики Денніса Росса, який спеціялізується в питаннях Близького Сходу і колишнього Совєтського Союзу.

В АМЕРИЦІ

АМЕРИКАНСЬКІ УРЯДОВІ чинники з Урядів попередніх президентів категорично заперечили всякі поголоски про те, що вони знали про живих і залишених американських воєннополонених у В'єтнамі на початку 1970-их років. Крім того, вони заявили, що ніколи свідомо попередні Уряди не залишали своїх вояків на поталу, коли залишали територію Індокитаю. Все це в наслідок зізнань у Конґресі минулого тижня, де суґерувалося саме про такі переступлення попередніх Урядів. Правдою є те, що коли у своєму зверненні до народу ЗСА 29-го березня 1973 року тодішній президент Ричард Ніксон заявив „всі наші американські воєннополонені є в дорозі до дому", тоді вони передали багато відомостей про пропавших без вістки вояків В'єтнамові. Одначе, як тепер виглядає, цю акцію тодішнього Уряду було інтерпретовано зовсім навпаки, з чого й почалися такі дивовижні поголоски.

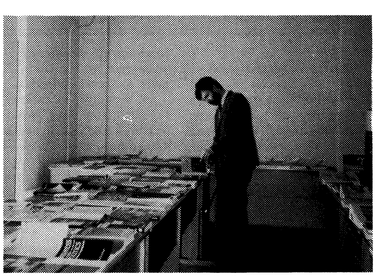
ПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ у цьому виборчому році стоїть ще перед одною важливою проблемою до вирішення, чи продати Савдійській Арабії воєнні літаки типу Ф-15 вартости 5 біл. дол. Ця справа вже валкується впродовж багатьох місяців, але вирішити її не так легко, бо пов'язана вона не тільки з виборчим маневруванням, але також з делікатною закордонною політикою. На денне світло, як твердять аналітики, ця справа вийшла тільки тому, що президент Буш запевнив ізраїльського прем'єр-міністра Їцака Рабіна про надання його країні позичкових ґарантій. З цього приводу прихильники продажу літаків Савдійській Арабії уважають, що тепер є найкраща пора для вирішення цього питання.

ПІСЛЯ П'ЯТИ РОКІВ слідства Ірано-контра афери прокуратура заявила адвокатові Едвіна Міса, колишнього генерального прокуратора при Уряді президента Роналдра Реґена, що він є тепер об'єктом їх розслідувань. Виявлення статусу колишнього генерального прокуратора є вислідом недавніх вісток у пресі про те, що увага прокураторів-дослідників тепер спрямована на високопоставлених колишніх урядовців.

НЕХТУЮЧИ ЗАГРОЗОЮ президента Джорджа Буша про застосування президентського вето, Палата Репрезентантів , а зокрема її демократичні члени великою більшістю голосів схвалили законопроєкт, який має виділяти кожного року 846 міл. дол. стейтовим і льокальним урядам для змін у системах початкової та середньої освіти. Аналітики уважають, що цей законопроєкт може переважити президентське вето, бо за ним голосувало 279 проти 124, а це є вистачаюча кількість голосів відкинення президентського вето.

НАСТОЮЮЧИ НА ТОМУ, що він зовсім не базується на опитах чи на політичних помилках Білого Дому, губернатор Билл Клінтон заявив, що вже почав думати про перехідний період у Білому Домі. Це була його реакція на запит кореспондентів газети „ЮСА Тудей", при чому він додав, що ця підготова полягає у зґуртованні відповідних осіб для цього процесу. Це тільки початок, сказав Б. Клінтон, але він думає, що думати про це потрібно вже тепер, хоч я не базуюсь на будь-яких предсказаннях чи припускаємих вислідах виборів.

Книжки в Україні — це тепер скарб

Секретар „Сейбр-Світла" д-р О. Сабан при станку виставлених для відвідувачів книжок.

Львів (О. Кузьмович). — На добре знаній нам ще з дитячих років вулиці, майже напроти прегарної будівлі Національного Музею, тепер стоїть велика будівля, типічна для совєтського стилю. Там, як хтось мені пояснює, нове приміщення бібліотеки Львівського Університету, а тепер відступлено дві залі на бюра та склад книжок організації „Сейбр-Світло". Що воно таке, мешканці Львова ще не дуже знають, бо коли питаємося у сусідній хаті чи добре зайшли, то вони дивуються, що це таке „Світло".

Але вкінці ми на місці і нас вітає душа фонду, Ольга Ісаєвич, яка й представляє нам своїх співробітників — д-ра Олеся Сабана та три молоді жінки, що виконують всю складну працю. Д-р О. Сабан, як пристало на секретаря відразу передає нам професійно виготовлений з діяграмами і списками звіт праці „Сейбр-Світла" за 1991 рік англійською мовою, призначений здається в першу чергу для тих, що пожертвували книжки для України.

Про завдання і працю „Сейбр-Світла" ми писали вже на сторінках нашого щоденника в грудні 1990 року, коли перший транспорт, дарований різними американськими видавництвами та товариствами книжок, із різних ділянок, відплив кораблем до польського порту Ґдиня, щоб відтак тяґаровими автами дістатися до Львова. Тоді нас поінформовано, що Ольга Ісаєвич перебрала відповідальність за розподіл книжок в Україні, а мотором цілої акції є Таня Витвицька з Бостону, яка вже довгий час працює як співдиректор добročинного американського товариства „Сейбр", що постачає даром книжки для потребуючих.

Тепер в часі перебування у Львові, ми маємо нагоду приглянутися зблизька праці поширеної на Україну акції постачання книжок, вже у спільній фірмі, що прибрала назву „Сейбр-Світло".

Книжки зложені в кількох кімнатах, деякі ще у

(Закінчення на стор. 4)

ПОКАЗ НОШІ

Нюарк, Н. Дж. — 86-ий Відділ СУА в Ню Джерзі влаштовує показ українського одягу в історичному аспекті 64-го Відділу СУА та полуденок. Імпреза відбудеться у неділю, 11-го жовтня, о год. 1-ій по полудні в залі церкви св. Івана Хрестителя при Сенфорд авеню в Нюарку. **Прибуток призначений на Український Музей в Ню Йорку.**

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до Фонду Відродження України — УНС, вплинуло від членів УНС до середи, 12-го серпня 12,720 чеків-дивіденд, відсотків від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

329,198.57

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)
Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Нова конференція про мир на Близькому Сході

10-го серпня ц. р. проголошено, що на кількагодинній нараді президента Буша з новим прем'єром Ізраїля, генералом Їцаком Рабіном прийшло до „принципової" згоди обох лідерів щодо признання Ізраїлеві ґарантованої американським Урядом позики Ізраїлеві у висоті 10 більйонів дол. Про таку позику заходився уже попередник Рабіна на пості прем'єра Ізраїля — Їцак Шамір. Уряд президента Буша поставив за передумову, щоб цієї позики не використовувано на будову нових ізраїльських осель на окупованих Ізраїлем арабських землях. Шамір такої передумови не приймав — його наступник Рабін — погодився. Він, як голова Соціялістичної партії, ставиться до проблеми замирення між Ізраїлем та його арабськими сусідніми державами багато примирливіше. Шамір, голова крайньої правої партії Лікуд принципово відкидав концепцію звороту окупованих арабських земель у заміну за визнання арабськими державами державного існування Ізраїля та замирення з ними. Колишній ґенерал і колишній амбасадор Ізраїля у Вашінґтоні Їцак Рабін допускає у цій кардинальній справі можливість компромісу та погодився на участь Ізраїля у новій мировій ізраїльсько-арабській конференції, яка має розпочатися цього місяця у Вашінґтоні. До такого договорення прийшло під час минуломісячної нової „рунди" державного секретаря Джеймса Бейкера.

„Ню Йорк Таймс" з 11-го серпня ц. р. у заголовку до широкої вістки про цю подію і в тексті цієї новинки на перше місце ставить оцю велетенську грошову позику. Але це не найважливіша справа. Позику має дати не Америка, тільки банки на умовах, на які погодяться з урядом Ізраїля. Америці залежить на заведенні миру на Близькому Сході, бо дотеперішній стан є постійною загрозою вибуху нової війни. Диктаторський президент Іраку Саддам Гуссейн казав правду, що демократичний світ з Америкою у проводі підходить з подвійною міркою до окупації Іраком Кувайту та до окупації Ізраїлем окупованих арабських земель, колишніх земель Йорданії та Сирії. Найважливішою річчю не є гроші, а завершення історичної аномалії, що десятками літ десятки країн на Близькому Сході живуть в атмосфері не війни і не миру. Та й від десятків років увесь Близький Схід подобає на бочку пороху, яка у кожній хвилині з будь-якої провокації, може вибухнути. Цей стан із хронічним напруженням у самому Ізраїлі став такий непосильний, гнітючий і неприродний, що врешті широкі кола суспільства у самому Ізраїлі прозріли і відмовилися підтримувати політику ненависти, культу збройної сили та легковаження всього міжнародного світу, — самогубної політики, яку вів Їцак Шамір: тому здоровий розум переміг і в Ізраїлі та довів до програної коаліційного уряду Шаміра — його екстремної партії Лікуд і фанатичних релігійних партій.

Шамір саботував змонтовану Америкою мирову ізраїльсько-арабську конференцію. Коли до влади прийшов толерантніший Їцак Рабін і міністром закордонних справ став Шимон Перез — настала надія, що заповіджена нова мирова конференція зірве з традицією виголошування тільки пропаґандивних заяв та приступить до ділових розмов. Знайти компроміс — нелегка справа: Сирія виявила готовість визнати Ізраїль та нормалізувати з ним сусідські відносини, якщо Ізраїль зверне окуповане сирійське Узгір'я Ґоляна. Арабська меншина в Ізраїлі відмовилася вже від первісної вимоги проголошення власної держави. 300,000 нових іміґрантів, які прибули до Ізраїля з Росії, приєдналися до опозиції проти режиму Шаміра, бо вони втекли з країни під колишньою комуністичною диктатурою і не схвалювали брутальної поведінки супроти арабів, що їх били палками, в'язнили і стріляли, здавлюючи волелюбний рух колишніх автохтонів цієї землі, тепер громадян другої кляси в державі Ізраїля. Атмосфера для заведення миру стала кращою.

Якщо заповіджена мирова конференція у Вашінґтоні завершиться позитивно, підписанням якогось мирового договору, то це буде величезний успіх дипломатії Джорджа Буша і Джеймса Бейкера. Демократична опозиція шарпає їх тепер, бажаючи використати корисну коньюктуру для перемоги у президентських виборах — демократи витягають здогадні гріхи Буша ще як віцепрезидента за президентури Роналда Реґена. Ця тактика, яка пригадує кампанію демократів проти Ричарда Ніксона з часу так званого Вотерґейтського скандалу, роздутого як засіб, щоб позбутися з Білого Дому одного з найкращих президентів. Сильна своїми впливами жидівська спільнота в Америці напевне сприятиме запланованій мировій конференції — її успіх був би проявом та успіхом раціонального думання.

Павло Лопата

ЧИ РОСІЯ ВІДДАСТЬ НАМ НАШІ СКАРБИ?

Майже від самого початку, тобто від проголошення державного суверенітету України вона, Україна, щораз більше вимагає від „сусідського брата", щоб він віддав пограбовані ним національні скарби. Вони ж бо належать українському народові, який став на дорозі національно-культурного відродження. Йому належить мистецька спадщина від скитського золота до інших дорогоцінностей з музеїв Москви, Санкт—Петербурґу та деінде.

З часів існування Трипільської культури, Скитії, Сарматії, слов'янських племен, Київської Русі на території сьогоднішньої України, це означає, що і народ окремих періодів був автохтонний, який створив для себе, для свого вжитку, предмети народного мистецтва. Один після одного народи ставали спадкоємцями багатства, яке вони зуміли витворити.

Тепер питання спадщини — дуже інтенсивне і дразливе для Росії, яка претендує на неподільність однієї колиски трьох слов'янських народів, що означає, що вона успадкувала цивілізацію давньоруського народу. Прийдеться Україні послідовно і завзято відвойовувати украдену її історію та всі скарби, що їх на протязі останнього століття „випозичено" для прослави мистецьких виставок Москви. Підкреслюю слово „випозачено", бо ці щедеври, досьогодні ніхто не повернув до цього ж самого музею, чи музеїв, відки їх „привласнено". А якщо б запитати самих себе, а де ж наша тисячолітня історія, яку відібрано одним лексичним словом „Рашшія". Однісіньке слово, і наскільки воно відображає імперську традицію фальсифікації, брехні та присвоювання чужого. Якщо тут йде мова тільки про матеріяльні предмети, як вузького розуміння ділянки української культури, то якже ж можна обминути, не згадавши музику, театр, філософію, одне слово — українську науку, яку собі привласнила загарбницька рука „російського брата!". Отож вам, монархізм, який простою звичкою став власником усього культурного добра.

Крихітка доброї волі знайшлася у посадника міста Санкт-Петербурґу Анатоля Собчака, який минулого року погодився із сховищ однієї із бібліотек міста віддати німцям музичні скрипти, які туди попали з часів Другої світової війни. Сотні тисяч предметів німецького мистецтва ще й далі находиться у секретних сховищах Росії, повернення яких домагається Німеччина. Державний музей образотворчого мистецтва ім. Пушкіна у Москві вже дозволив спеціяльній комісії з Голляндії побачити й ідентифікувати твори у частині сховищ цього ж музею. Як відомо, під час війни, до російських музеїв завозили військовики з різних держав Европи найкращі праці таких майстрів, як напр.: Ель Ґреко, Ґойя, Тінторетто, Коротт, Мане, Дюрер та багато інших. Угорщина заявила Росії, що вона є власником біля 15,000 предметів мистецтва. Вони находяться в інституті ім. Ігоря Грабаря і чекають на час повернення до відповідних мадярських університетських бібліотек та державних музеїв. Інші держави почали серію переговорів і домовлень з Міністерством культури Росії про віддачу їхніх речей, що находяться у столичних музеях і ґалеріях.

У березні минулого року президент Боріс Єльцин підписав угоду з представниками Співдружности Незалежних Держав (СНД), де говориться про повернення культурних надбань до їхніх оригінальних місць. Незабаром на нього з боку російських націоналістів посипалась критика за таке домовлення і підписання угоди, якої він сам не читав. Черга й Україні не підписувати обманні угоди. Час створювати мистецтвознавчі комісії, які б конкретно вели роботу, і то не на словах обіцянки, а на справжніх ділах в міру міжнародної справедливости. І якщо Польщу передано сотні тисяч різноманітних творів, навіть українського характеру і походження, бо краще росіянам віддати чуже аніж своє, то і для України настав час діяти вже, щоб не було запізно. Кувати залізо, поки гаряче.

Українським ґалеріям, музеям, бібліотекам та іншого роду установам належаться старовинні княжі реліквії, середньовічні ікони, козацькі клейноди, архіви, грамоти, літописи, фрески, мозаїки тощо. Найбільш прославлені українські ікони, як „Вишгородська Богоматір", „Св. Димитрій Солунський", „Св. Миколай", „Києво-Печерська Богоматір", „Богоматір Велика Панаґія" та багато інших менш відомих ікон, які находяться у Третяковській ґалерії у Москві, негайно треба відібрати. Повному реєстрові викрадених різних церковних і монастирських скарбів, що перейшли незаконно в чужі руки, немає кінця. Золоті фонди України за останні роки влади московсько-большевицької імперії денаціоналізувались на користь тоталітарної пануючої системи. З Ермітажу в Санкт-Петербурзі, Україні належаться багатющі колекції

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про тих, хто залишився

— А ви не поїхали в Україну? — Це питання у цих серпневих днях на денному порядку, а всі осередки українського життя, ось хоча б славна долина міста Ню Йорку, де гуртуються українські установи, опустіли зовсім і, здається, більше знайомих можна тепер зустріти на вулицях Києва і Львова, як тут.

Хотілося б зацитувати за „Лисом Микитою" що „все, що виє, гавка, квака" виїхало в Україну, але не дуже годиться, бо ще хтось із читачів подумає, що це із заздрости, що ми мусимо бути тут, а не там, де „ціла Україна".

А там справді накопичився рівночасно цілий ряд небуденних подій і святкувань. Попереду перша річниця незалежности України, а до того 50-річчя УПА, відкриття пам'ятника Шевченкові у Львові перепоховання тлінних останків Патріярха Йосифа Сліпого, Світовий форум українців, Світовий конґрес лікарів і десятки інших з'їздів та з'їздиків, що когось цікавлять і притягають. Шкода, що не можна буде зробити точної статистики скільки українців з діяспори поїхало або поїдуть в цих днях в Україну. Залишилися лише ті, які або не мають досить грошей, щоб дозволити собі на таку подорож, або здоров'я чи вік на це не дозволяє, або не пускає професійна праця.

Усі вони — ці „залишенці" — мають трохи почуття і заздрости, і жалю, і цікавости, як це все без них там пройде та з якими враженнями приїдуть рідні і знайомі.

Але ще є одна категорія тих, що залишилися і їх хочеться тут згадати із подивом і признанням. Це ті члени пластової організації, молоді професіоналісти, студенти, що вже більше року працюють добровільно, підготовляючи зустріч для пластової молоді. Тепер у ці так значні для України дні — вони не виїхали, не вибрали радісної зустрічі з вільною Україною — хоча багато із них могли це легко зробити. Вони, однак, залишилися, щоб довести раз розпочате діло до кінця у почутті обов'язку і відповідальности. Вони посвятили свої літні вакації, часто родинне життя, десятки, сотні годин для цього, щоб зорганізувати зустріч для тисячі української молоді із ЗСА і Канади у 80-річчя своєї організації і щоб цій молоді залишився незабутній спомин і сильне почуття приналежности до великої української родини. Бо це вони допоможуть будувати українську вільну, демократичну державу.

Ювілейна Міжкрайова Пластова Зустріч уже розпочалася і молодь таборує у дев'ятьох різних таборах під опікою понад сотні пластових виховників.

Скільки із цієї сотні вибрало цю відповідальну працю замість гарної поїздки в Україну ми не знаємо — але ми певні, що такі були. До них усіх як і до цієї тисячі молоді ідуть тепер кожного дня мої думки і побажання.

А коли в навечер'я першої річниці незалежности України станемо гуртом, щоб її відзначити, надіюся, що наш спільний спів національного гимну зіллється десь у просторі із співом наших друзів з діяспори і земляків, що можуть бути там — у Києві, Львові, чи в іншому місці України, — і кожен з нас буде відчувати на свій спосіб щастя цієї хвилини, байдуже чи ми „залишенці" чи безпосередні учасники, великого, небуденного свята.

О-КА

У СЕРЕДУ, 12-ГО СЕРПНЯ, ЗСА, Канада і Мехіко офіційно схвалили всебічний плян вільної торгівлі на Північноамериканському континенті, заявляючи, що він причиниться до більшого економічного росту всіх трьох країн. В загальному, американські комерційні угрупування прийняли цю вістку ентузіястично, але американські робітничі профспілки, що завжди виступали проти підписання такого договору дальше твердять про можливість втрати місць праці з цього приводу. Президент Джордж Буш натомість уважає, що цей договір, котрий мусить бути ратифікований законодавчими тілами всіх трьох країн, є запевненням належного місця ЗСА у світі через створення нових можливостей праці та економічного росту.

Ольга Ісаєвич,
Львів

ВКЛАД У МАЙБУТНЄ

III

3 попередньої партії 37 шкіл отримали, хто повні комплекти, а деякі, на жаль, і неповні, бо власне так вислало нам американське видавництво. Таким чином, учні і вчителі 69-ох шкіл України мають більші можливості у вивченні і навчанні англійської мови, яка є однією з найважливіших передумов освоєння сучасних досягнень науки і техніки.

Не менший попит і на медичну літературу. Ми дістаємо дуже цінні видання, які потрібно як фахівцям, так і студентам. На жаль, їх ще дуже мало і розподіл цих книжок завдає нам особливих труднощів. Ми тісно співпрацюємо з Центральною медичною бібліотекою у Києві, яка в свою чергу інформацію розсилає усім медичним бібліотекам України.

Отримані американські і українські книжки фонд уже розповсюдив у 15-ох областях України серед понад трьох тисяч користувачів. Запотребування зростає в міру того, як ширші кола людей довідуються про діяльність фонду „Сейбр-Світло". Ми плянуємо створити свої філії в кількох більших містах України. Вже започатковано цю справу в Харкові, де ініціятори розповсюдили 2,000 книжок.

Ми поставили також своїм завданням створити у Львові і Києві бібліотеки-**читальні, де була б представлена вся українська і американська література, що надходить через фонд „Сейбр-Світло". Таку бібліотеку ми вже відкрили в Києві на базі Центральної міської бібліотеки ім. Лесі Українки в червні цього року під час Міжнародного конґресу бібліотекарів. На відкритті були присутні спів директор фонду „Сейбр" Таня Витвицька, працівники американського посольства та багато гостей конґресу. Пізніше бібліотеку відвідали посол Р. Попадюк та Мері Круґер, перший секретар посольства з питань культури і публікацій. Їхні відгуки про добір літератури бібліотеки були якнайкращі. Дуже часто навіть іноземні відвідувачі захоплюються і дивуються цінності і різноманітності нашої літератури. Відкриття Львівської бібліотеки ще затримується у зв'язку з тим, що викінчується приміщення в новозбудованому будинку, передане фондові Обласною радою. Цей будинок збудований спеціяльно для академічних наукових інститутів. Бібліотека нашого фонду буде для науковців справжнім подарунком, тим більше, що ми вже сьогодні отримуємо понад 70 періодичних видань, передплату яких на три роки організував для нас американський фонд „Сейбр". А зчасом, будемо діставати ще більше журналів з найрізноманітніших галузей знань.**

Фонд „Сейбр-Світло" дістає численні подяки і відгуки, як на свою адресу, так і для своїх спонсорів та жертводавців від міністерств, інститутів, бібліотек та інших користувачів. Ми співпрацюємо з управліннями культури, освіти Обласної ради, дістаємо підтримку від Державної адміністрації Львівської області. Напередодні мого від'їзду до ЗСА з канцелярії Представника Президента С. Давимуки мені передали листи-подяки на адресу Українського Народного Союзу, Союзу Українок Америки та дирекції фонду „Сейбр" за великий внесок в справу відродження України.

Весь обсяг робіт і обов'язків в фонді несуть на собі чотири жінки, які до всього є ще і вантажниками. Коштів на ширшу обслугу ми не маємо, тим більше при сьогоднішній девальвації купона.

Фонд має великі потенціяльні можливості заповнити у значній мірі прогалину в дефіциті найповнішої інформації із Заходу. Важливо, щоб ця ініціятива і надалі діставала підтримку як в Америці, так і на Україні.

На складі в Бриджпорті вже чекає наступна велика партія медичних книжок, щоб відправити їх в Україну, а це підручники з банківської справи, економіки, права, української літератури, яких так чекають на Україні. Забезпечення інформацією про досягнення передової науки і технології є пріоритетним завданням. Гроші, вкладені в навчання — це інвестиція в майбутнє нашого народу. Бо без фахівців, озброєних найновішими науковими знаннями, Україна не зможе зайняти гідне їй місце в спільноті цивілізованих держав.

Усіх хто бажає більше знати про Українську програму фонду „Сейбр", познайомитися з докладними звітами про діяльність фонду „Сейбр-Світло" на Україні, довідатися куди і кому передані отримані книжки, просимо звертатися до Тані Витвицької телефонічно (617) 868-35-10, або листовно на адресу: Sabre Foundation, Inc., P. O. Box 483, Somerville, MA 02144.

Петро Василенко,
Україна

...ОБРАЗ СПРАВЖНЬОГО ЖИТТЯ

(Катерина Штуль, „Поворот", Париж, 1992)

Третій поворот Олени Теліги в Київ надійний і назавше. Повертається поетеса в Україну чесним, героїчним ім'ям, життям, відданим за незалежність рідної української землі, творчістю. Її ім'я вже широкознане в літературній громадськості, серед учительства української мови і літератури, творчість її вивчатимуть майбутні громадяни Вітчизни.

І якщо ім'я письменниці, її творчість знаходять розголос, то життєпис ще малознаний у рідному краю. Вважаю, що популяризації життя і літературного доробку Олеги Теліги в Україні повинна зіграти п'єса Катерини Штуль „Поворот", яка безперечно варта перевидання в Києві, і це буде зроблене зчасом, коли молода держава розбагатіє на папір.

Драматургічний твір Катерини Штуль — це політична трагедія. Критик соціялістичного реалізму додав би ще означення „оптимістична", та я втримаюсь. Трагедія є трагедія. Трагедія молодого життя, трагедія не сповненого щастя, трагедія не вивершеної творчости... Олена Теліга, судячи з п'єси, була свідома свого вибору і своєї долі. Долі в буденному значенні трагічної, у суспільному утвердженні — величної.

Напередодні страти поетеса говорить: „Мріяла вмерти не в ліжку, а як воїн на полі бою, залишаючи по собі образ справжнього життя". Звісно, це патетика, але вона обумовлена всім її попереднім життям і її поезією — і Катерина Штуль — це талановито показує у своєму творі передумови і витоки життєвого подвигу.

Драматург обминає прямолінійність, не дає нам двобою Олени Теліги з ворогом (ворогами) — динамізм дії, „поле бою" створюється на площині великої, залюбленої в Україну душі. І вона виборює свою перемогу задовго до смерті своєї і смерті ворогів. „Нас не можна стерти з лиця землі. О, ні! Ми живемо... бо наша віра невміруща і дух наш... викреше нові іскри..." В цих словах вся безсмертна доля Олени Теліги, як людини, як поета.

В п'єсі ми бачимо не плякатну жінку, а людину з тремливих нервів, гарячої крові, з кохання і мрії людини.

Провідник про неї говорить: „Вона поетка і жінка, але поетка життя, чину. У неї нема роздвоєння... Вона суцільна. Вона і її поезія — це одне, нерозлучне й нероздільне... Олена належить до воїнів передової лінії... Олену ж ми звали сумлінням революції за безпосередність її переживань: тобто за те, що всі її вчинки в житті були завжди згідні з кличами її поезії..."

І за це її люблять, тягнуться до неї люди, як квіти до сонця.

Образ Олени Теліги значний здобуток драматурга Катерини Штуль. Може з-за того, що більше душі вкладено в цей дорогий драматургові образ, інші дійові особи трагедії не такі живі, повнокровні. Вони ніби тло, на якому діє поетеса. Однак, я не ставив би на недолік це.

Окрім усього іншого, трагедія несе значну соціяльно-політичну енерґію, яка, може, рівна Олені Телізі дійова особа.

Сюжет п'єси ориґінальний, особливо третя дія.

П'єса „Поворот" має цілком сучасне звучання. Олена Теліга каже: „Схоронив наш чорнозем незатроєне зерно, а ми так боялися за молодь. А вона є". Справді, вона, і вже показала не раз свою патріотичну суть. Влітку минулого року я був на схилах біля Капулівки, неподалік од могили Івана Сірка. Коли я побачив, скільки молоді зібралося пройтися „Шляхом козацької слави", я відчув, що Україна безсмертна, переможе і прославиться у віках. Вільно відсвятковані два свята Різдва, одне Великодня — це вже засів на непереможність духу і моці поколінь України.

„Я залишусь на своєму пості до кінця", — проголошує героїня „Повороту", а разом з тим кличе українців, сущих у світі і в Україні, до наслідування, не поступатися ні перед ким національною ідеєю. Це ж клич діяти не лише словом, а діяти, класти життя на вівтар побудови України.

А чи не пророчі слова Олени Теліги (і драматурга): „Великий народ може залишитися великим, тільки даючи змогу іншим народам існувати, творити, розвиватися". Слід би донести ці слова до свідомости російських шовіністів!

А скільки гідности в поетеси, коли вона відповідає німецькому Старшині: „...я виходжу тільки навстіж відчиненими дверима!"

Ми знаємо, що в тридцяті роки в Україні знищено було комуністами-сталіністами-шовіністами близько 500 літераторів-українців. У п'єсі любитель поезії питається, „Що ворогові до поетів?" А те, що їх слово правди — віще слово, слово — зброя.

Ніби нам говорить Олена Теліга: „ми сильніші духом, бо ми праві... Не забудьте, що ми живемо не тільки для себе, але й для поколінь, що прийдуть по нас". Кожен національно свідомий українець повинен перейнятися цими словами, бо боротьба за незалежність набуває гостроти, потребу патріотів не лише слова, а й діла, не виключено, що доведеться ще й збройно ставати на захист Вітчизни. І з погляду на обставини, твір Катерини Штуль актуальний на сьогодні і на завтра.

Коли літературний твір має не одне прочитання, коли він за двадцять літ не втратив своєї актуальности, це вже твір мистецтва.

Книжку К. Штуль „Поворот" можна набути в книгарні „Українське слово". В Парижі: La Parole Ukrainienne, 3, rue du Sabot — 75006 — France.

Пам'яті проф. О. Оглоблина

Заходами Українського Історичного Товариства (УІТ) і Української Науково-Дослідної Програми при Іллинойському університеті, під час українознавчої конференції (червень 1992) відбулася окрема сесія, присвячена пам'яті проф. д-ра Олександра Оглоблина (помер 16-го лютого 1992), найвидатнішого сучасного історика України. Олександер Оглоблин був почесним президентом УІТ і УВАН, почесним членом НТШ та інших численних наукових установ.

Сесію відкрив директор наукової українознавчої програми д-р Дмитро Штогрин, який підкреслив доброзичливе ставлення проф. О. Оглоблина до діяльности українознавчого осередку при Іллинойському університеті. Він був не лише великим приятелем, але й дорадником УНДП. Саме недавно заплянoвано серію українознавчих збірників, і директор програми звернувся до проф. Любомира Винара, щоб зредаґував збірник наукових праць проф. О. Оглоблина з 1920-их років. Д-р Д. Штогрин представив д-ра Любомира Винара, голову УІТ і професора Кентського державного університету, як одного з найближчих співробітників О. Оглоблина, який на цій окремій сесії виголосив доповідь „Олександер Оглоблин: життя і творчість". Доповідач зупинився на декількох головних аспектах життя і творчости історика, підкреслив його тривалий вклад в українську історичну науку і виховання кількох ґенерацій українських істориків (Київський університет, Український Вільний Університет, Гарвардський університет і ін.).

Ще тиждень перед смертю проф. Оглоблина, доповідач обговорював з ним різні аспекти національного відродження України, зокрема започатковане відродження української наукової історіографії в Україні. Проф. Оглоблин уважав, що саме тепер УІТ і „Український Історик", як виразник української наукової національної історіографії, відіграє велику ролю в Україні і діяспорі. Проте він остерігав перед явною і закаптуреною діяльністю партісториків — головних фальсифікаторів історії України і нищителів національної культури в Україні. Насвітлюючи біографію історика, проф. Л. Винар на основі розмов і спогадів покійного підкреслив, що правдиве прізвище Олександра Оглоблина є Олександер Мезько. Його батько Михайло Мезько походив із старого козацького роду, який згадується вже в 1654 році. Петро Оглоблин — був його прибраним батьком. Доповідач насвітлив головні періоди його академічної і наукової діяльности в Києві, Львові, Одесі, Західній Европі і Америці.

Зокрема відзначив працю в Академії Наук, УІТ, УВАН і НТШ. Він зацитував лист проф. В. Кубійовича, який твердив, що без співпраці проф. Оглоблина появу „Енциклопедії Українознавства" тяжко було б реалізувати. Проф. Винар назвав дослідження О. Оглоблина, присвячені І. Мазепі, Петрикові і „Людям старої України", переломовими в українській історіографії. Він — найкращий знавець козацької доби, збагатив історіографію творами непроминальної вартости.

На окрему увагу заслуговує ще недосліджена суспільно-політична діяльність проф. О. Оглоблина, зокрема в 1941—42 рр. і після 1945 року. Окрему увагу доповідач присвятив діяльності покійного як голови міської управи Києва в 1941 р. Відомо, що в тому часі проф. О. Оглоблин тісно співпрацював з д-ром Кандибою-Ольжичем, керманичем підпільної боротьби в Україні в 40-их роках, який згинув в німецькому концентраційному таборі в 1944 році. Кандиба-Ольжич дав повну підтримку обранню проф. Оглоблина на голову міської управи Києва.

В тому ж часі Олександер Оглоблин став членом Української Національної Ради в Києві і головним організатором наукового і культурного життя. Співпраця О. Оглоблина з ОУН в Києві вимагає окремого джерельного дослідження. Це також відноситься до інших періодів життя і творчости О. Оглоблина. Доповідач під кінець доповіді згадав про вийнятково багатий архів проф. Оглоблина, яким він на просьбу покійного опікується. Вже створено видавничий фонд ім. проф. О. Оглоблина при УІТ і заплянoвано видання його опублікованих і неопублікованих творів, які появляться в Україні і діяспорі. Плянується також видання епістолярної спадщини проф. О. Оглоблина.

Проф. Любомир Винар згадав, що проти покійного виступала совєтська офіційна історіографія, як проти „буржуазного націоналіста" і „запроданця" — цим брудом совєтські історики і політичні політики обливали усіх видатніших будівничих національної культури, зокрема українських істориків. У деяких випадках ця кампанія не припинилася і після т. зв. гласности.

Проте доповідач вірить, що у відносно короткому часі ця ситуація зміниться і деякі теперішні „наукові діячі, які були загорілими членами комуністичної партії і переслідували українських патріотів, відійдуть, і на їх місце прийдуть науковці, які на перше місце ставлять дослідження „історичної істини". Доповідач також згадав, що восени 1992 року підготовляється наукова конференція в Ню Йорку, присвячена життю і творчості проф. О. Оглоблина — провідного українського історика і будівничого національної культури. Слід згадати, що в цій вдалій сесії слухачами були численні гості — науковці з України, які, мабуть, перший раз мали змогу запізнатися із діяльністю цієї небуденної людини і патріярха української історичної науки.

УІТ

Чи Росія...

(Закінчення зі стор. 2)

предметів скитського золота із скитських курганів, викопуваних археологічними експедиціями з Москви, Михалківський скарб-пам'ятка т. зв. Гальштатської культури та багато інших цінностей. Подібних речей, державні українські фахівці, повинні вписати у довжелезний „Список пам'яток української культури", а згодом їх відзискати, щоб таким чином, український народ був власником багатющої, світової слави колекції, подібній у Люврі, Прадо та деінде.

Успішні меморіяльні зустрічі в Закарпатті

(КоЗІ). Кінцем червня і на початку липня цього року відбулися три вийняткові зустрічі на Закарпатті, що своїм значенням і впливом переходили рамки культурницьких імпрез, якими вони були в задумі ініціяторів.

Ідеться про з'їзд колишніх учнів хустської гімназії з метою вшанування 70-ліття її заснування та зустріч випускників цієї гімназії 1942 року; обидві зустрічі відбулися 27-го—28-го червня 1992 року, коли старовинний Хуст привітав понад 200 учнів першої на східньому Закарпатті гімназії, в тому і понад тридцять з-поза Закарпаття. Із західньої діяспори прибули о. В. Іванчо (Австралія), М. Боґач (Канада), М. Бонь, М. Копинець, Ю. Костюк, В. Маркусь, А. Роман, І. Черешня (ЗСА), Ф. Удичка (Німеччина), С. Шутко (Швайцарія). Були також присутні колишні учні гімназії, що тепер проживають в Угорщині та Чехо-Словаччині.

До обіду проходили паралельно сентиментальні зустрічі випускників 1942 року та окремо решти колишніх учнів. На зустрічі випускників 1942 року були присутні до 50 осіб разом із деякими дружинами матуристів з-перед 50 роками на всіх 80 випускників. Понад 40 відсотків випускників уже не живуть, чимало з них відбули угорську тюрму та совєтські концтабори. З-поміж килишніх учнів хустської гімназії вийшли два теперішні єпископи Греко-Католицької Церкви, на еміґрацію в 1945 році подалося понад 25 осіб, половина з яких також не живе. Так само ця гімназії видала ряд учених, письменників та громадських діячів.

В обідню пору 27-го червня відбулося громадське віче перед будинком гімназії, на якому виступали представник президента України в Хустському районі Василь Мондич, директор середньої школи ч. 1 П. Кучернюк, від колишніх учнів — професори Василь Худанич і Василь Маркусь, письменник Іван Чендей, голова організаційного комітету Оля Пилип-Станько та інші. Під кінець віча відслонено пам'ятну таблицю, якою вшановано 70-ліття заснування гімназії та 50-ліття матури випускників 1942 року. Мистецьку частину виконав місцевий хор греко-католицької парафії.

Опісля учасники врочистости були на спільному обіді в ресторані-пивниці „Під замком". По обіді відбулася науково-популярна конференція в гімнастичній залі гімназії. Цю залю прибрано дуже подібно, як вона була вдекорована національною символікою 15-го березня 1939 році, коли в ній засідав перший сойм Карпатської України.

Владика Іван Маргітич, випускник гімназії, розпочав традиційним „Царю Небесний", молитву-пісню підхопила заля, а потім виголосив глибоке і палке слово. З доповідями виступили В. Маркусь, В. Худанич, М. Копинець, І. Чендей, І. Черешня, І. Коршинський. Були також привітання і короткі спогади. Прочитано тепле привітання від викладача гімназії Наталки Балицької, що тепер живе в Чікаґо.

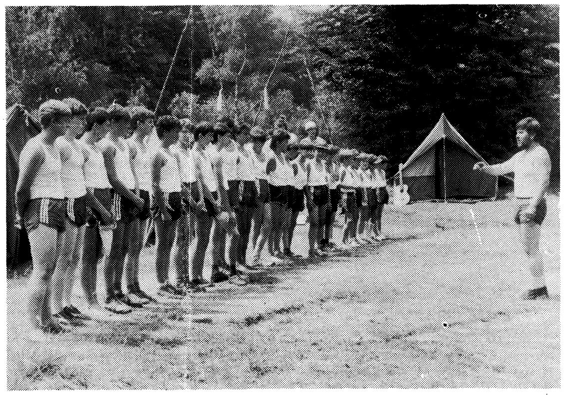
Молодь хустських самодіяльних ансамблів виступила з гарною програмою. Серед виступаючих був також перший гурток відновленого в Хусті Пласту. Після мистецької програми учасники ще оглянули фільм „Карпатська Україна в 1939 році". Спільна товариська вечеря відбулася в ресторані „Тиса", де гутіркам, пісням, популярним ще в 1930—40-их роках, не було кінця. Так пригадували собі учасники часи більш ніж півсторічної давности.

На другий день, в неділю, відслужено Святі Літургії в обидвох церквах — греко-католицькому Преображенському соборі та в православній церкві, де також проповідники згадували гімназію та її випускників. По полудні учасники розходилися до своїх далеких і близьких домівок, фотографуючися в групах та окремо й обмінюючися адресами. Чи ще зустрінемося в 1997 році?!

Тиждень пізніше, а саме в днях 4-го і 5-го липня відбулися дві дальші зустрічі в Мукачеві — з'їзд колишніх учнів Торговельної Академії та стріча в'язнів каштеля Ковнера, де в липні 1942 року відбулися три угорські військові процеси над патріотичною молоддю Закарпаття. Врочистості почалися походом через місто, в

Пропам'ятна таблиця на будинку Коштеля Ковнера з написом: 1942—1992. Вмуровано в 50-річчя політичних процесів угорського військового трибуналу над патріотами Закарпаття.

Перший хлоп'ячий табір відновленого Пласту на Закарпатті, в Синяку біля Мукачева. Липень 1992 року.

якому маршували старі ветерани визвольного підпілля разом з молодшою генерацією теперішніх активістів національно-демократичного руху в Україні. Похід зупинився перед каштелем, що тепер служить військовим цілям. Збройно сили України співпрацювали з організаторами ювілейної стрічі, щоб ця подія відбулася гідно. Похід зустріла військова оркестра. Почався святковий мітинґ.

Один за другим виступають доповідачі, нагадуючи страшні роки угорської окупації в 1939—44-их роках та репресії свідомого елементу, зокрема серед молоді й інтеліґенції. Крім учасників процесів, колишніх в'язнів, промовляють теперішній посадник міста Іван Лукеча, діячі демократичного руху, командир дивізії Збройних Сил України в Мукачеві, генерал Заболотний. Він, між іншим, сказав:

„Армія України подбає, щоб більше не було таких каштелів, як оцей, де фашисти тортурували патріотів". Промовляли два сеньори закарпатського політичного життя, останні ще живучі посли Сойму Карпато-Української держави, — о. Юрій Станинець та 94-річний селянин Дмитро Попович. Святкове звернення до молоді прочитав М. Папарига.

Священики Православної та Греко-Католицької Церков на чолі з єп. Марґітичем відслужили Панахиду за тих „ковнерівців", що померли або згинули на каторзі вже за совєтських часів, бо більшовики далі переслідували закарпатських патріотів. Мукачівський хор хлопчиків відспівав кілька пісень, відповідних до нагоди. Під кінець відкрито пам'ятну таблицю на стінах цього каштеля, а панотці її посвятили. Складено квіти й запалено свічки в підніжжя доски з плоскорізьбою.

Знов зформувався похід і перейшов вулицями міста до колишнього будинку Торговельної Академії. Тут відбулося ще одне віче з промовами колишніх учнів Академії з Закарпаття, Канади й Америки. І знов відкрито й посвячено ще одну таблицю у 65-ліття школи в Мукачеві та на пошану її незмінного директора, проф. Абгустина Штефана, чиє 100-ліття народження відзначатимемо за півроку. Таблицю прикрашує погруддя Штефана.

По обіді у військовій їдальні (бо саме офіцерський клюб міститься в колишній школі), розпочато дві паралельні сесії з науково – популярними доповідями і спогадами. Виступали серед інших професори О. Баран, Маркусь, Худанич, доц. В. Ганчин, О. Росул та інші. Прочитано есей проф. І. Фізера та надісланий цікавий спогад „ковнерця" з Австралії А. Глуханича. На сесії, присвяченій Торговельній Академії, промовляли проф. Іван Мешко, доц. Ганна Божук, д-р В. Трухлий з Америки та Марія Лоґуш з Канади. Прочитано доповідь д-ра Ю. Химинця із ЗСА.

Після академічної поважної програми відбувся концерт, у якому виступали з оригінальним репертуаром жіночий хор „Русини" та знов хор хлопчиків. Із західних діяспорних учасників прибули такі „ковнерівці": М. Копинець. Ю. Костюк, Ю. Кубіній, В. Маркусь, С. Шутка. Наступні „академісти" приїхали із Заходу: М. Корибанич, В. Лелик, М. Лоґуш, І. Сарвадій, В. Трухлий, М. Яшко.

Наступного дня, в неділю, місцеві організатори подбали про цікаву програму, а саме відвідини міста з чарівною провідницею із Асоціяції Зелених та Товариства ім. Митрака Л. Каравaнською, яка вміла докладно розповідати про місто, його історію та сучасні проблеми. Незабутніми залишаться монастиря на Чернечій Горі. Відтак учасники поїхали в гори, а саме в околиці купелевих та відпочинкових місць. Недалеко відомого Синяка саме тоді проходив пластовий табір, перший на Закарпатті у відновленому Пласті. Таборовики нас гарно приймали, частували ними приготовленим обідом, показували свої вмілості, а ми, пластові ветерани, ділилися з ними нашими пластовими спогадами.

По дорозі домів мусіли ще двічі обідати й вечеряти. Прощальна вечеря відбулася в модерному „приватизованому" кафе, в якому стіл вигинався від харчів. Не бракувало і спиртного, було багато промов, не обійшлося і без співів. Назагал, зустрічі були приємні і незабутні, а мукачівці виявилися дуже гостинними. В організаційних справах чимало напрацювалися активісти із Української Республіканської Партії на чолі із динамічним Богданом Диким, членом центрального керівництва УРП. В підготовку мукачівських зустрічей багато праці внесли М. Шваб та М. Папарига. Загальним координатором програми усіх зустрічей був проф. В. Худанич.

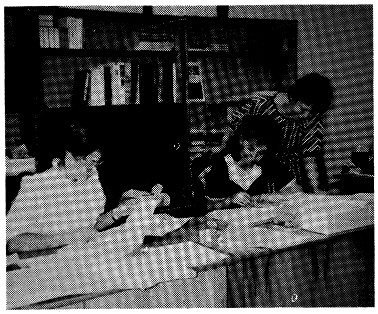
В цілому обидві зустрічі в районах та в обласній столиці викликали велике враження. Про це писала преса, повідомляло обласне радіомовлення та місцеві і національні телевізійні станції. Колись русофільське Мукачево, а навіть і тепер гніздо неорусинства, переконалося, що Закарпаття — українське, а в місті є велика і славна традиція боротьби за український характер краю.

ЗУСТРІЧАЮЧИ СВОЇХ спортовців-олімпійців, що верталися з Барсельони, жителі естонської столиці у занадто великій кількості заповнили риштовання довкола чотириповерхового будинку на Ратушній площі. Риштовання не витримали і впали. У висліді є понад півсотні ранених, один з них вмер у шпиталі.

АНГЛІЙСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК Роберт Гарріс у романі „Фатерлянд" робить висновок, що пляни Гітлера продовжують втілюватися в життя. Гарріс арґументує цей висновок теперішніми політичними і економічними реаліями Европи, де на його думку, панує німецький капітал. Щодо Совєтського Союзу, знищення якого обіцяв Гітлер, то і тут все йде згідно з його пляном: сьогодні Східня Европа стоїть перед масовою економічною експансією Німеччини.

Книжки...

(Закінчення зі стор. 1)

Над розсилкою книжок в бюрі „Сейбр-Світло" працюють невпинно три сили.

скриях, бо саме перед місяцем прибув сьомий з черги транспор книжок із ЗСА до Гдині, який відтак як звичайно перевезено автами до Львова. Це тим разом 24 тонни, в більшості, як звичайно англійською мовою для навчання у різних професіях. Досі, як інформує нас О. Ісаєвич, вони перебрали 130,000 книжок, які роздають студентам та учителям, але тепер змінють трохи свою політику та рішенням Надзірної Ради будуть більше дарувати цих книжок до бібліотек та наукових установ.

Питаємо якого роду книжок приходить найбільше і довідуємося, що це медичні та економічні — усі англійською мовою.

Але останньо дістали вони також книжки із Видавництва „Пролог" на продаж, дохід з яких „Пролог" призначив на добродійні цілі.

О. Ісаєвич та її головний помічник д-р О. Сабан розповідають про інші українські заморські організації чи підприємства, що разом з американським „Сейбр" допомагають постачанням книжок для голодних на усі інформації та літератури мешканців України. Тут підкреслюють велику допомогову акцію письменниці Лесі Храпливої-Щур і ОПДЛ з Канади, завдяки яким вони дістали 15 скринок українських книжок для дітей і „Союзу Українок" в Клівленді під проводом Дарії Городиської та Іванни Шкарупи.

Розуміється постійно іде повна інвентаризація книжок, що можу сама побачити у великому друкованому звіті за минулий рік, який мені передає д-р О. Сабан.

При такому повному обліку хто дав книжки і куди їх передано, працівники „Сейбр-Світла" стоять, як кажуть, з чистою совістю перед українською громадою. На це існує також Надзірна Рада та пост скарбника, щоб все проходило правильно і можна було кожночасно виказатися книжковим оборотом. Для порядку тепер працівники комплетують також власну бібліотеку, затримуючи по одному примірникові кожної книжки, яку дістали. Подібну бібліотеку зорганізували в Києві. В цей спосіб зацікавлені можуть побачити, що можна із книжок та підручників дістати.

Коли переглядаємо перший звітний листок, бачимо, що дуже багато наукових книжок роздано поодиноким студентам університетів та професорам. Тепер більше передають до наукових інституцій, бо в цей спосіб може ними користуватися велика кількість осіб.

Все це однак величезна праця, що вимагає самопосвяти і енергії. Її мають усі добровольці в ЗСА і у Львові, а й три молоді працівнички, яких обсервуємо при праці в приміщеннях книгозбірні, працюють далеко понад розмір заплати. З цією заплатою тепер також не легко, як інформує О. Ісаєвич, бо треба її якось роздобути, а з інфляцією, що постійно зростає прийшлося в першому кварталі 1992 року заплатити втричі більше як минулого року за цілих 12 місяців.

А тим часом грошових фондів потрібно не лише на ці скромні заплати для працівників, а для відповідного ведення і в дальшому тієї так потрібної для культурного піднесення акції. О. Ісаєвич крім звітів передає нам низку статтей та листів-подяк від різних установ в Україні та переслані їм книжки. Але у статті в „Ратуші" читаємо, що, на жаль обіцянка допомоги Уряду України досі не сповнилася і там не находить зацікавлення, хоча як інформує Таня Витвицька, член американської фундації „Сейбр" і організатор акції книжкової допомоги Україні, аналогічні програми для Польщі, Угорщини та Чехо-Словаччини мають велику фінансову та моральну підтримку своїх урядів. Досі у акції „Сейбр-Світло" допомагають лише українці з діяспори.

Королева карпатських верховин

Ольга Сливка! Цю чарівну жінку я зустріла в Долині сонця, в Арізоні. Вона живе тепер в столиці одного з найкрасивіших штатів Америки, казковому місті Фініксі, а народилася і виросла в мальовничому селі Карпат Синевидсько-Вижньому (тепер Верхнє-Синьовидне), що ніби синій птах вгніздилося серед високих Бескид. Мабуть, краса навколишньої природи, ніжні мамині колискові, самобутня, вражаюча своїми витонченими взорами бойківська одежа, рідна хата, прикрашена чудовими вишитими рушниками, подушками та килимами, з веселками радісних барв, народні свята, троїсті музики, пісні та іскрометні танці — все це посіяло у вразливій поетичній душі маленької Олюні невгасиму любов до прекрасного, рідного краю і розбудило в ній її великі таланти. Напевно, якби не вибухла зловісна і жахотворна Друга світова війна і не прийшли в Карпати поневолювачі, не довелось би Ользі Сливці з батьками залишати Україну і була б вона там зараз народною мисткинею, а своїми художніми творами прославляла б далеко за межами України свій рідний край. Але доля закинула її в грізні часи війни далеко від любих Карпат, аж в Америку.

Розлучившись з колискою свого дитинства, мальовничим селом Синевидсько-Вижнім, Ольга Сливка і тепер тужить за ним, за рідною мовою, піснею, за своїм народом. Одного разу, йдучи вулицею Ню Йорку, вона побачила, як негри продавали за кілька долярів сорочки, яким не було ціни. Вони сяяли витонченими узорами, що Ольга тут же викупила їх. Вона не тільки й досі береже ці шедеври народної творчости, а й сама з унікальною майстерністю вишила і пошила безліч самобутніх українських строїв, які прикрашали не одну виставку в Америці. Так, до 1000-ліття Хрищення України Ольга Сливка представила на огляд понад 20 історичних національних українських костюмів, що їм немає ціни. Вона виконала їх з такою майстерністю, що всі, хто оглядав ці речі на виставці, не могли відірвати від них очей. Ці костюми демонструвалися в Капітолі Фініксу, де їх оглядали численні відвідувачі виставки і неукраїнського походження та губернатор Арізони.

Творчі здобутки знайшли своїх прихильників і в Сан Дієго, Каліфорнія. Мисткиня з Карпат бере все життя активну участь у громадському житті діяспори Америки, зокрема Фініксу, а живучи в Ню Йорку, вона довгий час співпрацювала з СУА і була багато років почесним його членом та головою його першого відділу, віддаючи всі сили свого серця справі України. І зараз Ольгу Сливку можна завжди побачити в будинку СУМу міста Фініксу, де вона є душею організації концертів художньої самодіяльности на різних заходах СУМ, що часто тут відбуваються з метою допомоги Україні. Так, 3-го березня цього року художниця підготувала виставку-показ народної ноші Лемківщини, Бойківщини, Гуцульщини та Слобожанщини на забаві в СУМ, що надзвичайно зацікавило всіх учасників бенкету. І сама Ольга прийшла на цей вечір в бойківському народному строї, який виготовила для себе вже давно.

Коли О. Сливка запросить вас до свого гостинного дому, то ви переконаєтесь, що його господиня — щира українка, бо ж вся її оселя випромінює саме шляхетність, гарячу любов до краси і самобутности народного мистецтва України. Ви побачите тут її власні роботи — чарівні вишиті її умілими руками рушники, подушки, обруси. А на стінах ваблять очі картини, які також створила О. Сливка. Вони настільки віртуозно виконані, що не поступаються пензлеві професійних малярів. Потяг до краси у майстрині не обмежується вишиванням і малюванням, а черпає вона надхнення до творчості передусім із квітів. Хтось сказав колись із мудреців, що коли хочеш бути щасливим на годину — напийся вина, а коли на ціле життя — сади квіти. І це суща правда. То ж садить О. Сливка у вазонах і на подвір'ї пурпурові калачі, що їх так полюбляють в Україні, чорнобривці, троянди та інші диво-дива квітучої фантазії природи. Ольга Сливка — це втілення високого поетичного духу, надхнення, художньої творчости і любови до прекрасного нашого народу, його самобутности і щедрости. Такі творчі індивідуальності, як О. Сливка, бережуть для майбутніх поколінь найбільший скарб нашого народу — його духовну культуру. Вони є її носіями, її охоронцями.

Вічна пам'ять і земля пером батькам Ольги Сливки, які виплекали в її душі безмежну любов і вірність до батьківщини і отчого дому. А сама Ольга Сливка передала цю любов своїм дітям і молодому поколінню українців Америки, подарувала людям неповторні скарби свого таланту. Вона й досі несе в життя народне мистецтво, а з ним і славу України. За це їй дяка і низький поклін від зелених Карпат і батьківщини. І як би було добре, якби тележурналісти в Києві, зокрема передачі для жінок „Світлиця", яку веде письменниця Катерина Мотрич, чи художньо-публіцистичного каналу „Плеяда", яким опікується мистецтвознавець Людмила Лисенко, запросили з далекого Фініксу в Америці на одну з передач перлину народного таланту — Ольгу Сливку, щоб накінець в Україні всі мали змогу побачити мереживні шедеври її творчости — українські народні костюми та чудові бойківські орнаменти, красний цвіт її сонячної фантазії, плід її невтомних золотих рук. А з казкового карпатського села Космач на Гуцульщині репрезентуватиме українську вишивку і писанкарство на американському телебаченні заслужений майстер народної творчости України Дмитро Пожоджук, твори якого вже сьогодні є в Канаді, Австралії, ЗСА, Італії, Греції і Франції.

І хай ніхто не забуває слів Григорія Логвина, що любов і повага до народного мистецтва минулих сторіч означає любов і повагу до минулого народу і до майбутнього.

Галина Маняко

На Українських Днях в Чикаґо буде телефонічний зв'язок з Україною

Наступного місяця, 12-го та 13-го вересня, коли літо вже добігає до кінця, коли вже пізніше сходить сонце і швидше заходить, але ще так багато має в собі приємного тепла, — й от саме у тій порі відбуватимуться в Чикаґо Українські Дні. Вони вже є традиційними — повторюються від багатьох років і завжди притягають до себе численних відвідувачів.

Одні відвідувачі приходять на Українські Дні, щоб вийти з хати і ще раз налюбуватися завершенням літа; в інших є бажання зустрітися із знайомими та друзями, поговорити, поділитися цікавими новинами, а ще інші приходять на Українські Дні, щоб досхочу наслухатися українських пісень та музики, і надивитися на українські народні танці, які на вільному повітрі завжди є гарною атракцією. Не дивно, що на Українські Дні приходить чимало неукраїнців.

Організаційний комітет Українських Днів дбає кожного року, щоб у програмі було щось нове, цікаве та щоб у його відвідувачів залишилися гарні враження і спогади. З повідомлень проводу Іллинойського Відділу УККА, що є організатором Українських Днів в Чикаґо, довідуємося, що програма цього року буде справді багата. В ній візьме участь завжди радо сприйманий музично-вокальний ансамбль „Лідан", як також різні віком танцювальні групи. Атракцією днів буде гостинний виступ музичновокальної групи з України „Фата Морґана", яка користується в Україні популярністю з огляду на високий рівень мистецького виконання. Група сьогодні уважається в Україні передовою.

Провід Українських Днів буде в добрих руках, бо їх вестимуть дикторка власної радієвої програми в Чикаґо, Марійка Чичула та Зеновій Маринець — відомий в Америці український гумориcт-актор.

Буде цього року на Українських Днях щось, чого досі ще не було ані на одній українській імпрезі в Чикаґо. Заходами проводу УККА, телефонна компанія Спринт погодилася вмонтувати на площі, де відбуватимуться Українські Дні, 6 телефонних ліній, для обслуги яких компанія Спринт також буде мати своїх професійних операторів. І ось найцікавіше — під час Українських Днів відвідувачі зможуть телефонувати до своїх рідних в Україні — й то безкоштовно! Отже приходячи на Українські Дні, не забудьте взяти зі собою число телефону до своїх рідних чи знайомих в Україні.

Як у минулих роках, так і цього, — в час перебігу Українських Днів на площі будуть діяти будки із різними сувенірами. Якщо хтось з-поза Чикаґо ще хотів би мати свою будку, то в тій справі можна звернутися до Управи УККА за докладнішою інформацією. Будуть на площі також будки із різноманітними стравами, „льодами-водами". В інших будках виставлятимуться мистецькі експонати тощо. Врешті на Українських Днях будуть проведені розграшки цінних річей, що їх відвідувачі зможуть виграти безкоштовно. Комітет подумав і про те, щоб на площі Українських Днів були розтягнуті великі шатра, в яких можна було б сховатися на випадок дощу.

Українські Дні відбудуться на площі Смит парку, що знаходиться при перехресті вулиць Кембел та Гюрон. Місце всім у Чикаґо добре відоме.

Під кінець для розваги читача: де можна буде зустріти багато знайомих, де можна буде посперечатися про те, хто виграв вибори, де вас чекають цінні виграші і врешті, де можна буде наслухатися цілий день української музики на свіжому повітрі? Відповідь очевидно — на Українських Днях!

Лука Костелина

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПЕТРО ФАНОК член УНС Відд. 147-го Т-ва ім. св. Михаїла в Аллентавні, Па. помер 12-го червня 1992 року на 84-му році життя. Нар. 21-го червня 1907 року в Україні. Членом УНС став 1959 року. Залишив у смутку сина Михайла, дочки — Анну Ґулич з мужем Дмитром, Катерину Ходан з мужем Михайлом, троє внуків і 9 правнуків. Похорон відбувся 15-го червня 1992 року на цвинтарі св. Марії у Вайтгол Тавшип, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Управа

АННА КЕМПБЕЛ член УНС Відділу 277-го Т-ва ім. св. Івана Хрестителя в Гартфорді, Конн. померла на 76-му році життя. Нар. 17-го червня 1916 року в Україні. Членом УНС стала 1938 року. Залишила у смутку мужа Нормана та ближчу і дальшу родину в Україні і в Америці. Похорон відбувся на цвинтарі „Veteran Memorial" у Віндзор, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!

Осип Гладун, секр.

ІВАН СКОМОРОХ член УНС Відд. 379-го Т-ва ім. св. Юрія в Чикаґо, Ілл. помер 15-го червня 1992 року на 76-му році життя. Нар. 1916 року в селі Черневo. Членом УНС став 1962 року. Залишив у смутку дружину Марію, дочку Ор'янну, сина Василя з дружиною Ерікою і сина Петра, та родину в Україні і ЗСА. Похорон відбувся 18-го червня 1992 року на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

С. Ґоляш, секр.

МАРІЯ СМИК член УНС Відд. 277-го в Гартфорді, Конн. померла 3-го листопада 1991 року на 95-му році життя. Нар. 1896 року в Україні. Членом УНС стала 1934 року. Залишила у смутку двох синів Стефана і Самуеля і дочку Анну Маєвську, внуків і правнуків. Похорон відбувся 5-го листопада 1991 року на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Ґластонбирі, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!

Осип Гладун, секр.

МИХАЙЛО ДРАГОШ член УНС Відд. 484-го Т-ва ім. Тараса Шевченка в Ютиці, Ню Йорк помер в середу 22-го січня 1992 року на 77-му році життя. Нар. 1915 року в Пацьковичах, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Катерину, дочку Любу і сина Юрія, двох внуків Михайла і Христофора, братів Івана і Володимира, двох племінників Юрка і Зиновія та сестру в Україні. Похорон відбувся 25-го січня 1992 року на цвинтарі укр. кат. церкви св. Володимира у Вайсборо, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ЕМІЛЬ ЯЦИШИН член УНС Відд. 59-го Т-ва „Українська Січ" в Бриджпорті, Конн. помер 7-го лютого 1992 року на 66-му році життя. Нар. 1925 року в Західній Україні. Членом УНС став 1966 року. Залишив у смутку дружину Френсис, сина Данила, дві дочки Діяну Яцишин і Джуді Ґамбіно, зятя Антона, внучку і пасерба Йосифа та дальшу родину в Україні. Похорон відбувся в Ґранвіл, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Тарас Сливінський, секр.

МИКОЛА КУШНІР член УНС Відд. 345-го Т-ва ім. Богдана Хмельницького в Міннеаполіс, Мінн. помер 9-го червня 1992 року на 43-му році життя. Нар. 1-го січня 1949 року в Бразилії. Членом УНС став 1981 року. Залишив у смутку дружину Ірену, троє малих діточок Наталочку, Марка і Дарцю. Батьків, близьку і дальшу родину тут і в Україні. Похорон відбувся 11-го червня 1992 року на цвинтарі Гилсайд в Міннеаполісі, Мінн.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Каркоць, секр.

МАРІЯ БУРАТЧУК член УНС Відд. 177-го Т-ва „Любов" в Провіденс, Р.Ай. померла 9-го червня 1992 року на 68-му році життя. Нар. 14-го січня 1924 року в Микуличині, Станіславів, Україна. Членом УНС стала 1953 року. Залишила у смутку трьох синів Юрія, Михайла і Дмитра та шестеро внуків. Похорон відбувся 13-го червня 1992 року на православному цвинтарі св. Івана в Кемберленд, Р. Ай.

Вічна Їй Пам'ять!

Іван Лаба, секр.

ДЕМКО СОРОКА член УНС Відділу 15-го Т-ва „Україна" у Вашінґтоні, Д.К. помер 6-го травня 1992 року на 81-му році життя. Нар. 1910 року в Доброшені, Україна. Членом УНС став 1952 року. Залишив у смутку дружину Софію, сина Степана з дружиною Дарвін, внуків Лідію і Степана та ближчу і дальшу родину в Україні. Похорон відбувся 11-го травня 1992 року на Українськім Національнім Цвинтарі у Вашінґтоні. Д.К.

Вічна Йому Пам'ять!

Остап Зинюк, секр.

СТЕФАН ҐАЛОНСКІ член УНС Відд. 241-го Т-ва ім. Івана Франка у Вунсакет, Р. Ай. помер 12-го червня 1992 року на 67-му році життя. Нар. 24-го травня 1925 року у Вунсакет, Р.Ай. Членом УНС став 1942 року. Залишив у смутку дружину Елізабет, сина Стефана, дочок — Цинтію Паттосі, Катлін Ґалонскі і Дану Піт, сестру Мері Маланчин. Похорон відбувся 15-го червня 1992 року на цвинтарі св. Михаїла в Блекстоні, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

Жанет Барделл, секр.